

Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara

Időszerű növényvédelmi teendők a közterületeken

2020. évi 7. levél

► A növénytermesztő kollégák hosszú évek óta küzdenek a **mezei pocokkal**. Igazán hatásos védekezési módszer nincs ellenük, csak a megindokolt kérelmekre engedélyezik a speciális rágcsálóirtók használatát. A szántóföldekről a bolygatatlan parkokba, útszélekre és csatornapartokra is beköltözhet. Egy falu főterén, zászlótartó rudak talapzatánál figyeltem fel a járataikba vezető nyílásokra, melyeket frissen kaparták ki az állatok, négyzetméterenként 4-5 lyukat is láttam a területen. A pocok károsítja a gyept, a járatok közelében lévő fásszárúak gyökerét és esztétikailag is zavaró a kilyuggatott talajfelszín. Közterületi növényvédő szer nincs engedélyezve ellenük, a járatok ismételt betemetésével riaszthatjuk a rágcsálókat. A házikertekben próbálkoznak, az egészségügy által engedélyezett egér és patkányirtó szerek használatával. Közterületen nem javaslom! Kuttyák kikaparhatják, gyerekek is hozzáférhetnek a mérgező kemikáliákhoz!

► „Nyáriorgona sövényhez hívtak, sürgősen lisztharmat ellen kell permetezni.” írtam az előző levélben. Dr. Marácz László kijavított, *Lycium barbatum* volt a képen látható bokorsor és ennek a lisztharmatát fotóztam. Köszönöm a helyreigazítást! Fellapozhattam volna, Marácz László szakkönyvét, mely Díszfák, díszcserjék védelme címmel jelent meg. Alapműnek számít, gyakorló szakembereknek készült, ajánlom a figyelmükbe.

► Hartner Rudolf, Kaposvár volt főkertésze hívta fel a figyelmemet a **városi tölgyfák** idejű csipkésposloska fertőzésére. Már többször írtam erről az észak-amerikai származású rovarról, de a lisztharmat és újabban a levéltetvek is egyre nagyobb gondot okoznak. A levéltetű lárvákról a fénykép június 2-án készült egy budapesti játszótéren. A mézharmattól ragadt a mászóka. (Nem is estek le a gyerekek :-)

A játszótéren csak a legnagyobb körültekintéssel lehet permetezni, gyakran a növényvédő szernek nem minősülő lombtrágyákkal is sikeresen védekezhetünk. A döntést bízzák a növényorvosokra.

► Lukács Zoltán vezetésével újra szerkesztjük a **Közterületi sorfák jegyzékét**. A szakemberekből álló bizottság az előző évek tapasztalata alapján átnézi a korábban ajánlott fajokat, fajtákat és átgondolja a két évvel ezelőtti kiadványban leírtakat. Lehet, hogy a tölgyek növényvédelmi besorolása is már a „biztosan kezelni kell” megjegyzést kapja majd? Kiadja a Magyar Díszkertészek Szakmaközi Szervezete, ösztön a honlapjukról is letölthető lesz. <https://www.diszkereszek.hu/>

► Az utcai fák, bokrok egyre nagyobb gondot okoznak a **Nap káros sugarai**. A leveleken megjelenő szabálytalan körvonalú barna, száradó foltokat nem lehet összetéveszteni a gombák, rovarok, atkák kártételével, de a hiánybetegségek levélerek mentén vagy a levélszéleken jelentkező szimmetrikusabb tüneteivel sem. Ha a növények déli oldalán vagy a napsütötte utcafrontra kinyúló ágakon találkozunk az elváltozásokkal, akkor biztosak lehetünk abban, hogy a Nap égette meg a leveleket.

A rosszul táplált, vízhiányos és ezért gyenge bőrszövetű növények különösen érzékenyen reagálnak a Nap perzselő sugaraira. Sajnos a közterületen lévők nagy része is ebbe a kategóriába tartozik. A tarkalevelűek pedig már eleve érzékenyebbek, mint a zöldlevelű változataik. A harmadik képen, egy díszfüge levelén láthatják, hogy csak a világos levélfoltokon jelentek meg a napperzselés tünetei.

Az adott hely kitettségének az ismeretében válasszanak növényeket és szükség esetén hálóval, takarással védjék ezeket. Idei szemlémen láttam, hogy az öntözés egyszeri kihagyása is megnövelte a napperzselés levelek számát az évelőágyásban. Számos biokondicionáló készítményt kifejezetten azért fejlesztettek ki, hogy a növények jobban tűrjék a hőstresszt. Egyszerűbb olyan permetszer is kapható, melyek „növényi napolajként” bevonatot képeznek a leveleken és így védnek. A növényorvosok irányításával a természetben már használják ezeket.

Budapest, 2020. augusztus 11.

Üdvözzel:

Zsigó György, NMNK